

V Turecku skončily prezidentské volby. První výsledky se očekávají během nedělního večera

irozhlaz.cz/zpravy-svet/turecke-volby-turecko-2023-erdogan-kilicdaroglu-zpravy_2305140733_kth

Volby v Turecku | Foto: Hannah McKay | Zdroj: Reuters

DALŠÍ FOTOGRAFIE (5)

V Turecku skončily prezidentské a parlamentní volby, které mohou uzavřít dvacetiletou vládu autoritářského prezidenta Recepta Tayyipa Erdogana. První výsledky budou známy přibližně kolem nedělní 20. hodiny. Podle průzkumů by ho mohl už v prvním kole porazit dlouholetý lídr opozice Kemal Kiliçdaroglu, jehož podporují všechny velké opoziční strany. Pokud nikdo nezíská přes 50 procent hlasů, uskuteční se druhé kolo prezidentských voleb 28. května.

Volební místnosti se otevřely v 8.00 místního času (7.00 středoevropského letního času) a uzavřely se v 16.00 středoevropského letního času. První výsledky se očekávají zhruba čtyři hodiny poté.

OBRAZEM: Spousta tureckých voličů nezažila nikoho jiného než Erdoğana. Přesto podporují jeho oponenta

Čist článek

Nyní devětašedesátiletý Erdogan byl od roku 2003 premiérem a od roku 2014 je prezidentem. V předchozích volbách v roce 2018 vyhrál už v prvním kole, ale tehdy proti němu nestál jeden silný opoziční lídr.

Čtyřiasedmdesátiletý Kiliçdaroglu je kandidátem bloku šesti stran zvaného Národní aliance, v němž je i jeho Lidová republikánská strana (CHP), nyní druhá největší parlamentní formace. Podporu má ale i od druhé největší opoziční parlamentní strany, prokurdské Lidové demokratické strany (HDP).

Ve vítězství Kiliçdaroglu doufají i lidskoprávní aktivisté, za Erdoganova režimu totiž končili ve vězení i novináři, opoziční politici či nepohodlní státní úředníci jen za kritiku vlády. Zavřeny byly také desítky nezávislých novin či vydavatelství.

Kemal Kiliçdaroglu

@kilicdaroglu

Eşim Selvi Hanımla birlikte oyumuzu kullandık. Ülkemize ve milletimize hayırlı olsun. twitter.com/i/web/status/1...

12:24 – 14. 05. 2023

15113 316759

„Všem nám chyběla demokracie. Chybělo nám být spolu, chybělo nám vzájemné porozumění,“ řekl u volební urny hlavní Erdoganův sok Kiliçdaroglu. „Uvidíte, jaro se do této země vrátí, a dá-li Bůh, bude trvat navždy,“ dodal.

Erdogan zemi a její demokracii popřál „příznivou budoucnost“. „Je důležité, aby všichni voliči bez obav odevzdali své hlasy... a ukázali tak sílu turecké demokracie,“ dodal.

Vliv zemětřesení

„Vítězství Kemala Kiliçdaroglu by velice pravděpodobně přivedlo Turecko k opětovné změně režimu. To znamená, že by se po zhruba šesti letech prezidentského režimu vrátila země k režimu parlamentnímu. To je velice důležité i symbolicky, protože v roce 2023 si Turecko připomíná 100 let od vzniku Turecké republiky, která byla založena jakožto parlamentní systém,“ vysvětluje pro Radiožurnál odbornice na Turecko a politoložka Lucie Drechslerová z Pařížské vysoké školy sociálních studií.

„Pokud by zvítězil Recep Tayyip Erdogan, tak je otázkou, zda by měl většinu v tureckém parlamentu. To by ovlivnilo způsob jeho vládnutí, ale dala by se předpokládat jistá kontinuita ve formě vlády, tak, jak jsme ji viděli v posledních několika letech,“ doplňuje expertka.

Zároveň připomíná, že v preferencích Kiliçdaroglu v tuto chvíli slabě vede, především proto, že jeden ze čtyř prezidentských kandidátů z kampaně odstoupil. To nahrálo právě opozici.

Turecko na rozcestí. Sjednocená opozice se snaží zvrátit dvě dekády trvající nadvládu Erdogana

Číst článek

Na výsledek prezidentské volby by mohlo mír mít nemalý vliv i tragické únorové zemětřesení na východě Turecka.

„Zemětřesení ovlivnilo nástup volební kampaně, který tím byl značně zpožděn. Takže v Turecku byla letos velice krátká volební kampaň. Také je tu otázka, jak dnes budou moct volit zhruba tři miliony voličů, kteří v důsledku zemětřesení nejsou ve svém volebním okrsku. A to je něco tedy, co se do výsledku voleb promítnout může,“ popisuje.

Volby nejsou jen o hlasování, ale i o tom, co jim předcházelo. „Zmíním statistiku jednoho třítýdenního období vysílání turecké státní televize, kdy během tří týdnů věnovala Recep Tayyipovi Erdoganovi 32 hodin svého vysílacího času a Kemalovi Kiliçdaroglu 32 minut,“ zakončuje Dreschlerová.

61 milionů voličů

Podle agentury DPA může dnes své hlasy odevzdat zhruba 61 milionů voličů. V případě parlamentních voleb jsou hlavními favority Lidová aliance, jejíž hlavní silou je Erdoganova Strana spravedlnosti a rozvoje (AKP) a dvě opoziční koalice.

Nejvíce hlasů by podle předvolebního průzkumu respektované agentury Konda získal Erdoganův blok s 44 procenty hlasů. Národní alianci, jejíž součástí je i Kiliçdarogluova Lidová republikánská strana (CHP), přisuzuje sondáž 39,9 procenta hlasů.

Do parlamentu by se dostala i prokurdská Aliance práce a svobody, pod jejíž hlavičkou kandidují politici HDP, a to se zhruba 12 procenty hlasů.

Turci v zahraničí

Své hlasy už odevzdali Turci žijící v zahraničí — mezi nimi i Turci ve Francii, kde žije druhá nejpočetnější turecká komunita v Evropě.

Turecký konzulát sídlí na okraji Paříže, v oblasti Boulogne. Poslední dny tam bylo rušno, tvořily se dlouhé fronty. Kolem budovy konzulátu byly kovové zábrany a hlídkovala tam i francouzská policie. Voliči procházeli bezpečnostní kontrolou.

Erdogan je překážkou pro rozvoj Turecka, soudí mladí lidé.
Nadcházející volby v Turecku budou velmi těsné

Číst článek

„Klidně vám řeknu, koho jsem volila. Vybrala jsem si Kemala Kiliçdaroglu, ne Erdogana. Zničil spoustu životů. Už toho mám dost, nechci vidět, jak lidé trpí. Chtěla jsem, aby byl můj hlas slyšet,“ říká 22letá Mellisse.

Je ze třetí generace Turků, která se přestěhovala do Francie a má dvojí občanství — francouzské i turecké. Říká, že si v těchto volbách musela vybrat nejlepšího z nejhorších. Nejraději by prý volila kurdského politika Selahattina Demirtaše, který je ale ve vězení kvůli obvinění z terorismu.

Pro změnu hlasoval i její přítel Veysel. „Pokaždé, když se někdo postaví proti Erdoganovi, tak je potlačovaný, někteří byli zavřeni. Je to diktatura. V Turecku není svoboda vyjadřování. Lidé nemůžou říkat, co chtějí, pokud nepodporují Erdogana,“ vysvětluje.

Veysel je přesvědčený, že Erdogan zničil Turecko. Říká, že lidé čelí vysoké inflaci, nemají práci, a když už ji najdou, tak dostávají nízký plat.

Podobně to vidí i Ayse. „Po ekonomické stránce je to velmi složité. Já tam sice nežiju, ale mám tam příbuzné. Musejí se zadlužovat. Vůbec nevím, jak to zvládají,“ popisuje.

„Inflace se týká celého světa“

Ve Francii žije zhruba 330 tisíc Turků. Jde o druhou největší tureckou komunitu v Evropě hned po Německu. Ve volbách před pěti lety většina z nich podpořila Erdogana.

Turecko před volbami. „Erdogana vnímá část lidí jako toho, kdo zemi vrátil na mapu světa,“ říká analytik

Číst článek

„Pro mě tu není nikdo lepší než Erdogan, proto jsem ho volil,“ říká 38letý podnikatel Ilan.

Ilan dováží z Turecka do Francie výtahy. Podle něj Erdogan nemůže za inflaci, která se v Turecku pohybuje kolem 50 procent.

„Inflace se týká celého světa. Všichni se s tím potýkáme, někteří lépe, jiní hůř. Francie má tu výhodu, že je součástí Evropské unie, ale stejné je výrazně zadlužená. I proto musí zvýšit věk pro odchod do penze na 64 let. Každý problémy řeší svým způsobem, Erdogan má vlastní recept,“ dodává.

Ilan si Erdogana váží i jako vyjednavče v rusko-ukrajinském konfliktu. Poukazuje na to, že několikrát vyzval ruského prezidenta Vladimira Putina, aby zastavil invazi na Ukrajině.

Zároveň se taky podle něj snažil uspořádat mírový summit mezi oběma zeměmi. K západním sankcím se ale nepřidal. Ilan s Erdoganem nesouhlasí ve všech bodech. I proto do parlamentu nevolil zástupce jeho strany AKP.